

Landmandsliv – og meget andet liv – på Nordkysten

Publiceret 06/10/2020 i Bøger/Kulturhistorie af Poul Arnedal

NY BOG // ANMELDELSE – Der er masse af hårdtarbejdende mennesker 'deroppe' i Nordsjælland, hvor man mest hører om de smarte, de rige og de kendte. Og disse hårdtarbejdende lokale ildsjæle og erhvervsdrivende er heldigvis rigt repræsenteret i den nye bog *Nordkysten – Fortællinger fra Nordsjælland*. Uden et aktivt lokalt erhvervsliv og lokalmiljø ville der nemlig ikke være så meget at komme efter, medmindre man ville leve af frugter og bær fra naturen, som der til gengæld er masser af – altså naturen. Og de lokale rummer også et vist koloristisk islæt, som gør området så attraktivt, skriver POV's Poul Arnedal, der selv bor i området.

Nordkysten af Sjælland er en overflod af den fagreste natur. Og den er meget mere end 'kendisser', der slænger sig i landskabets og dets sommerhuse og badhoteller på solrige sommerdage.

Det er også et aktivt nærmiljø med hårdtarbejdende mennesker, som året rundt passer deres daglige dont.

Blandt de lokale ildsjæle og erhvervsdrivende møder vi bl.a. kaptajnen på færgen M/S Isefjord, der sejler mellem Hundested og Rørvig; det unge økologiske landmandspar i Melby, som har fået deres egen bedrift takket være foreningen Andelsgårde.dk og de økologiske vinbønder fra Garbolund ved Annisse, som når druerne skal høstes hjælpes af et stort lokalt netværk

Og netop disse er heldigvis også med i den spritnye og særdeles smukke og velkomponerede bog *Nordkysten – Fortællinger fra Nordsjælland*, som kommer i butikkerne onsdag den 7. oktober, og er den tredje bog i forlaget Lindhardt og Ringhofs Danmarksserie.

NATUREN SPILLER EN STOR ROLLE PÅ NORDKYSTEN. HER STRANDEN VED HORNBÆK. FOTO AF HANS-PETER HENRIKSEN FRA BOGEN 'NORDKYSTEN'.

Bønder, kaptajner og kunstnere

Blandt de lokale ildsjæle og erhvervsdrivende møder vi bl.a. kaptajnen på færgeren M/S Isefjord, der sejler mellem Hundested og Rørvig; det unge økologiske landmandspar i Melby, som har fået deres egen bedrift takket være foreningen Andelsgårde.dk; de økologiske vinbønder fra Garbolund ved Annisse, som når druerne skal høstes hjælpes af et stort lokalt netværk.

Fiskehandleren fra Fiskehuset på Gilleleje Havn, hvor man året rundt kan købe friske fisk; parret fra Rabarbergården, der både driver en økologisk restaurant og gartneri; og lokale kunstnere som forfatteren [Ib Michael](#) og billedhuggeren Gerda Thune Andersen – samt mange, mange flere.

THOMAS HANSEN, FISKEHANDLER I GILLELEJE. FOTO AF JONAS PRYNER ANDERSEN FRA BOGEN 'NORDKYSTEN'

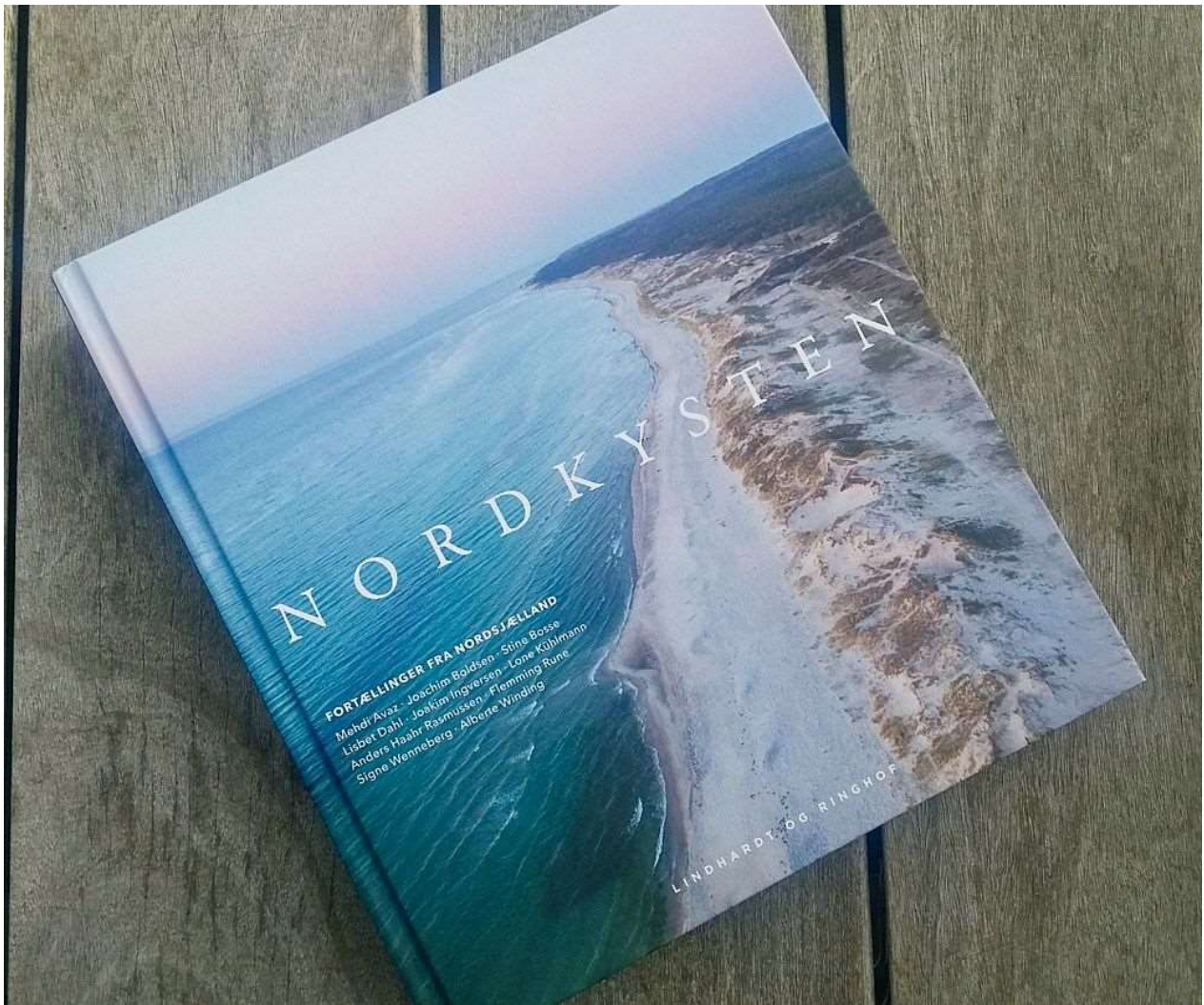
Fra flygtningebarn til filminstruktør

Bogen er et overflødigshorn af smukke billeder af det nordsjællandske landskab og dens kyststrækning, som ved første øjesyn er det, der bærer bogen. Og de salgsmæssige triumfer spilles ud med personlige og særdeles spændende lokale beretninger af kendte mennesker som Lone Kühlmann, Lisbeth Dahl, Stine Bosse, Joachim Boldsen, Signe Wenneberg, Joakim Ingversen og Alberte Winding.

Mehdi Awaz, som bl.a. står bag filmene *Mens vi lever* og *Kollision* fortæller med stor indlevelse og kærlighed, hvordan det har været at komme som flygtningebarn fra Iran til Danmark, hvor familien først boede i Ålsgårde, inden de slog sig ned i Tisvilde

Blandt disse finder man også filminstruktøren [Mehdi Awaz](#), som bl.a. står bag filmene *Mens vi lever* og *Kollision*. Han fortæller med stor indlevelse og kærlighed, hvordan det har været at komme som flygtningebarn fra Iran til Danmark, hvor familien først boede i Ålsgårde, inden de slog sig ned i Tisvilde.

Her kom både det gode naboskab til en dansk familie og den lokale biograf drevet af frivillige ildsjæle til at få stor betydning for Mehdi og hans to mindre brødre, som i dag alle tre beskæftiger sig med filmproduktion.

Hos Mehdi Avaz får man både indblik i, hvordan det var for en hans højtuddannede far at komme til Danmark, hvor man ikke ville anerkende hans iranske farmaceutuddannelse. I stedet måtte han tjene til familiens daglige brød som lokal restauratør, ligesom sønnen Mehdi blev restaurantchef i McDonald's med ansvaret for fire nordsjællandske filialer og 120 medarbejdere, inden han kastede sig over filmen.

Nationalparken fokuserede fra starten mere på kultur end på natur, og det var måske ikke så underligt, i betragtning af nærheden til København. Kultur er på mange måder det modsatte af natur

Her gik turen til Los Angeles og Hollywood, inden han vendte hjem og slog sig ned på sin barndomsvej i Tisvildeleje, hvor hans film har haft verdenspremiere i barndommens lokale biograf.

Redningsplanke til ungt landmandspar

Midt i bogen dukker også solstrålehistorien om det økologiske landmandspar, Nanna Thomsen og Christopher Lundgren op. De har begge gået på Kalø Økologisk Landbrugsskole, men efter endt uddannelse var de i samme situation som mange andre unge landmænd:

Der var ingen banker, som ville låne dem penge til at købe deres eget landbrug. Men så fik de kontakt med den næsten nystartede forening [Andelsgaarde](#), som i tråd med den gamle andelstanke havde en vision om, at en række mennesker med hjerte for økologi og klima gik sammen om at opkøbe landbrugsjord, og forpagte den ud til unge landmænd.

NANNA THOMSEN OG CHRISTOPHER LUNDGREN PÅ DERES ØKOLOGISKE LANDBRUG I MELBY. FOTO AF JONAS PRYNER ANDERSEN FRA BOGEN 'NORDKYSTEN'.

I dag kan alle blive medlem af Andelsgårde og indbetale 150 kr. om måneden, og der kommer stadig flere medlemmer til.

På den måde har Nanna Thomsen og Christopher Lundgren fået drømmen om at starte et landbrug opfyldt på Lerbjerggård i Melby mellem Hundested og Liseleje. Det er det første af forhåbentlig mange økologiske landbrug, som er blevet etableret af foreningen Andelsgaarde.

Det hele er ret nyt. De overtog først jorden i 2019 og er nu i gang med at ”bygge jorden op med tilførsel af kompost og efterafgrøder, som vi slår ned, så vi kan skabe et lag af organisk materiale og en robust jord,” som de fortæller i bogen.

De bearbejder nemlig jorden så lidt som muligt og vender den ikke med en plov som i et konventionelt landbrug. På nærmest samme måde, som det foregår på [Rabarbergaarden](#), som vi tidligere har fortalt om her på POV International:

Og til næste år – i 2021 – vil Lerbjerggårds jorde være certificerede som økologiske.

FYRENE VED NAKKEHOVED ØST FOR GILLELEJE. DET VESTRE FYR ER STADIG I FUNKTION. DET ØSTRE BLEV TAGET UD AF DRIFT I 1898 OG FUNGERER I DAG SOM FYRHISTORISK MUSEUM. FOTO AF JONAS PRYNER ANDERSEN FRA BOGEN 'NORDKYSTEN'.

En specialist i Nordsjællands natur

Det bør i øvrigt også nævnes, at blandt ’kendisserne’, der skriver i *Nordkysten*, møder man biologen Flemming Rune, der i dag er seniorforsker ved forskningscentret for Skov og Landbrug og bor i Hillerød.

Han er nok en af de personer, som ved allermost om naturen på den sjællandske nordkyst. Nogle vil måske kende ham fra tv-programmerne *Frihuset* og *Kyst til Kyst*, og så er han forfatter til to ganske enestående værker om henholdsvis Gribskov og Tisvilde Hegn. I sin meget personlige fortælling i bogen kommer han bl.a. med dette hip til politikerne:

”I 2018 blev Gribskov udnævnt til kernen i Nationalpark Kongernes Nordsjælland, og det er sikker godt både for turismen, de rekreative oplevelser – og måske endda for naturværdierne, selv om de i første omgang ikke så ud til at få markant ændrede vilkår nogen steder.

Kultur er på mange måder det modsatte af natur

Nationalparken fokuserede fra starten mere på kultur end på natur, og det var måske ikke så underligt, i betragtning af nærheden til København. Kultur er på mange måder det modsatte af natur.

Men i 2020 forsøgte man at råde bod på det ved at udnævne 1.100 hektar af skoven til ”naturnationalpark”. Her vil man forsøge at give sjældne dyr og planter særligt gode forhold...” Det skal i den sammenhæng siges, at hele Gribskov er på 5.600 hektar.

DEN NORDSJÆLLANDSKE KYST ER NOGET HELT SÆRLIGT. FOTO AF JONAS PRYNER ANDERSEN FRA BOGEN 'NORDKYSTEN'.

Der skal herfra lyde en varm anbefaling af *Nordkysten – Fortællinger fra Nordsjælland*.

Udover at den er en fryd for øjet, kan den også være en øjenåbner for mange af de mennesker, som elsker at komme i de nordsjællandske sommerbyer. Både gennem 'de kendtes' beretninger og de lokales fortællinger. Den bør indtage sofabordet i enhver sommer- og helårsbolig fra Hundested til Helsingør.

Nordkysten – Fortællinger fra Nordsjælland

Lindhardt og Ringhof

336 sider – Pris: 399,95 kr.

Topfoto: Nanna Thomsen og Christopher Lundgren på deres økologiske landbrug i Melby. Foto af Jonas Pryner Andersen fra bogen 'Nordkysten'.

- POUL ARNEDAL
- SENESTE ARTIKLER

Poul Arnedal er født i 1947 og har arbejdet med journalistik stort set hele sit voksne liv. I dag er han skribent og portræteredaktør på POV.

Som freelancejournalist har han beskæftiget sig med de fleste discipliner og sagsområder inden for journalistikken – både som skrivende journalist, tv-tilrettelægger og forfatter.

Han har skrevet til alle de landsdækkende aviser og en lang række fagblade, magasiner og ugeblade. Arbejdet for DRTV, TV2, TV3 og Nordisk Film.

Som 20-årig flyttede han til London, og kærligheden til den engelske hovedstad og interessen for britisk kultur og politik har været dybt forankret i hans DNA lige siden og resulteret i lange og talrige London-ophold.

Han er indtil videre forfatter og medforfatter til ti bøger, som strækker sig fra en bog om Rom sammen med fotografen Søren Rud over klima og natur til krimien, 'Liget i Hørsekæret', der foregår i Tisvilde – og London.

Poul Arnedal bor i Tisvilde og slapper allerbedst af, når han kokkererer.

Kan du lide, det han skriver, er du meget velkommen til at indbetale et beløb til ham på Mobile Pay: +45 61416505